

Makalenin Geliş Tarihi: 12 Eylül 2020
Makalenin Kabul Tarihi: 26 Mayıs 2021

ÖTEKİLİĞİN, MELEZLİĞİN VE YALNIZLIĞIN PSİKOLOJİK TRAVMASI: CARYL PHILLIPS'İN THE LOST CHILD ROMANI*

THE PSYCHOLOGICAL TRAUMA OF THE OTHERNESS, HYBRIDITY AND LONELINESS: CARYL
PHILLIPS'S NOVEL THE LOST CHILD

*Mehmet Güneş***

Öz

Caryl Phillips'in sömürgecilik sonrası romanı *The Lost Child*, tamamı yalnızlık ve ötekilik konularına odaklı çeşitli hikâyeler sunarak yetimliğin ve çocuk ihmalinin psikolojik etkilerini incelemektedir. Özellikle kimlikle ilgili mücadeleler ve ötekilik problemi açısından, bireylerin psikolojik travmalarına neden olan ailesel sıkıntıların sonucunda ortaya çıkan yalnızlığın etkileri postkolonyal bir bakış açısıyla ele alınmaktadır. Phillips'in romanındaki karakterler ya yalnızlığı ya ebeveynsizliği ya da her ikisini birden deneyimlerler. Karakterlerin çocukları veya ebeveynleri ya fiziksel olarak ayrılırlar ya da genellikle önlenemez bir iletişim boşluğu ile birbirlerinden ayrı kalmak durumunda kalırlar.

Çalışmada ebeveynleri Monica ve Julius Wilson'un ilgisizliği arasında kaybolup giden, melez kimlikleri nedeniyle öteki olarak görüldükleri bir toplumda yaşamaya maruz kalan Ben ve Tommy başta olmak üzere imparatorluğun diğer kayıp çocuklarının psikolojik travmaları kimlik sorunsalı bakış açısıyla ele alınacaktır. Sömürgeci zihniyetin yarattığı ekonomik ve psikolojik nedenlerden dolayı yaşanan ötekileştirme, aile içinde çatışmalara, kültürel benlik kaybına yol açarak ikilemli yaşam ve kültür arasında oluşan melez kuşakları ortaya çıkarır. Bu noktada yapıtta sömürgecilik sonrası İngiliz toplumunda ortaya çıkan melezlik, ötekilik deneyimleri

* Bu makale, *Caryl Phillips'in The Final Passage, Crossing the River, Cambridge ve The Lost Child Romanlarında Psikolojik, Kültürel ve Tarihsel Travma* başlığıyla, Doç. Dr. Kubilay Geçikli danışmanlığında Mehmet Güneş tarafından 2020 yılında tamamlanmış olan doktora tezinden üretilmiştir.

** Arş. Gör. Dr., Harran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatı, mgunes@harran.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6579-6359

ışığında çocukların ve ailelerinin yaşadıkları psikolojik travmalar postkolonyal kurama dayandırılarak, sosyolojik ve psikolojik olarak irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: *Melezlik, Ötekilik, Travma, The Lost Child, Caryl Phillips.*

Abstract

Caryl Phillips's postcolonial novel *The Lost Child* examines the psychological effects of orphanhood and child neglect by presenting the stories of three different families, which all centered on loneliness and otherness. Especially in terms of identity-related struggles and otherness problem, the effects of loneliness that arise as a result of familial difficulties that cause psychological traumas of individuals are discussed from a postcolonial perspective. The characters in Phillips's novel experience either loneliness, unparenthood, or both. The children or parents of the characters are either physically separated or often must be separated from each other by an unavoidable communication gap.

In this study, psychological traumas of other lost children of the empire, especially Ben and Tommy, who disappeared between their parents Monica and Julius Wilson's indifference and who are subjected to live in a society where they are seen as the other due to their hybrid identities, will be examined from the point of view of identity problem. The marginalization experienced due to economic and psychological reasons created by the colonialist mentality leads to conflicts within the family, loss of cultural self, and reveals hybrid generations between life and culture with dilemmas. At this point, the psychological traumas experienced by children and their families, based on the postcolonial theory, will be examined in the sociological and historical context in the light of the hybridity and otherness experiences that emerged in the British society after colonialism.

Keywords: *Hybridity, Otherness, Trauma, The Lost Child, Caryl Phillips.*

Caryl Phillips'in Edebi Kimliği

Roman başta olmak üzere deneme ve oyun alanlarında da önemli eserler veren çağdaş İngiliz romanının önemli isimlerinden Karayip kökenli İngiliz yazar Caryl Phillips'in onuncu ve son romanı *The Lost Child* (2015) birçok ortak noktayı paylaşan üç farklı ailenin hikâyesini anlatır. Ana hikâye siyah bir öğrenci olan Julius Wilson ile evlenen ve kocası anavatanı olan Karayipler'e geri döndüğünde Kuzey İngiltere'de melez ırklı çocukları Benjamin (Ben) ve Thomas (Tommy) ile yalnız yaşamak zorunda kalan genç bir İngiliz kadın olan Monica Johnson'a odaklanır. Sessiz, sömürgeci bir geçmişin ve aynı zamanda kayıp çocukların hikâyesini anlatan Phillips, sömürgecilik tarihinin tozlu sayfalarında kaybolan bireylerin geçmişlerini araştırır ve "romanı için aile çatışmaları ile sosyal ve kültürel temsiller arasındaki yakın bağlantıyı öneren tarihsel bir arka plan sağlar." (Polatti, 2017: 112)

Diasporanın çağdaş romancıları arasında akla gelen en tanınan isimlerden olan Caryl Phillips aile kavramını yerlerinden edilmiş insanların durumlarına ışık tutan bir metafor olarak kullanır. Aile biriminin bozulması, yerinden edilme travması ve özellikle ilk aşamalarında sürgünün neden olabileceği duygusal boşlukla ilişkilidir. Aile sorunlarının yaygınlığına açıkça tanıklık eden Karayip kökenli çağdaş İngiliz yazarlardan Phillips'in son romanında en çok öne çıkan tema aile ve çocuk arasındaki bağın kopması sonucu ortaya çıkan psikolojik sorunlar ve bunlarla baş etme mücadelesidir. Phillips'in aileyi, özellikle ebeveyn

çocuk ilişkisini ele alması, ilk kayıplarla olduğu kadar sonrasında elde edilen kazançlarla da şekillenen diasporik ve melez kimliğin karmaşıklıklarına ışık tutar.

Üç erkek kardeşinin en büyüğü olarak büyük sorumluluk üstlenen Phillips, sabah çok erken saatlerde kalkıp kardeşlerinin okul elbiselerini ütöleyip onlara anneliğin yanı sıra babalık da yapmak zorunda kalmıştır. Bütün zorluklara rağmen annesinin kendisine aştığı başarmak zorunda olma fikrine dört elle yapışan Phillips, eğitim, çok çalışma ve disiplin yoluyla bu hedefine varmaya çalışır. Phillips'in kimliğini ırkı olduğu kadar İngiltere'nin işçi sınıfında büyümesi gerçeği de biçimlendirmiştir. Özellikle kadın-egemen bir evde yaşamak, onu özellikle kadın karakterlerin mücadelelerine karşı duyarlı hale getirmiştir. Tematik olarak yazdıklarının büyük bir kısmının Karayip adalarıyla ilişkili olduğunu belirten Phillips, kendini kökleri Karayipler'de olan fakat dalları İngiltere'de büyüüp gelişen bir ağaca benzetir:

"Phillips, kendisini ve çağdaşı diğer yazarları dalları gelişmekte olan ve İngiltere'de bir dereceye kadar gelişmeye ve büyümeye devam eden, ancak kökleri Karayip topraklarında olan kültürel olarak bölünmüş varlıklar olarak tanımlamak için birçok durumda ağaç metaforunu kullanır." (Phillips, 1989: 47)

Phillips sömürgeci tarihlerin, kurbanlarının hayatlarındaki psikolojik sonuçlarını araştırırken, aynı zamanda, bu tarihsel geçmişin, günümüzdeki mağdurlarının üzerindeki muazzam psikolojik sıkıntıları nasıl oluşturduğunu incelemeye de dikkate değer bir ilgi göstermektedir. Ancak Phillips, kurgusunda yalnızca travmatik deneyimlerle değil, aynı zamanda çeşitli sömürge ilişkileri ve koşullarındaki biçimlendirici psikolojik dinamiklerle de ilgilenir. Phillips'in romanları hegemonik ilişkiler, yer değiştirme, göç, aidiyet soruları, kimlik oluşumu, ırkçılık ve sömürgecilik direnişi gibi sömürgecilik sonrası deneyimlerin farklı psikolojik yönlerini araştırmaktadır. Bu romanlar politik, sosyal ve ekonomik düzeyde oluşan anti-kolonyal direnişi ele almanın yanında temelde psikolojik alanda gösterilen direnişe de değinmektedir. Yazarın kurgusunda ortaya çıkan şey, sömürge köleliğine bu tür anti-hegemonik direniş sergileyen karakterlerin mücadeleleri ve sömürge durumlarından tamamen kurtulmalarıdır. Gösterdikleri direnişleri onları sosyal ve politik anlamda tam olarak serbest bırakmasa da bu direniş süreci devam eden bir süreç olarak kendilerinin sömürgeciden ve sömürgecilik sisteminden kurtulma bilinciyle hayatlarını sürdürmesini sağlar.

Phillips'in 1985 yılında yayınlanan ilk romanı *The Final Passage* ile 2015'te yayınlanan son romanı *The Lost Child* karşılaştırıldığında tematik anlamda eserlerinde gözle görülür bir tutarlılık olduğu göze çarpmaktadır. Phillips'in çoğu romanı kimlik, sürgün ya da yalnızlık gibi konuları ele alarak insanları, sınıf, cinsiyet veya ırk bağlamında bölen unsurların neler olduğuna dair okuyucuya bilgiler sunar. Onun romanları, sömürgeciliğin çoklu alanlarının ve özellikle Batı sömürge faaliyetlerinin yarattığı karmaşık psikolojik deneyimlerin tarihlerinin incelendiği bir prizma haline dönüşmektedir. Caryl Phillips, Afrika köleliği, Yahudi Soykırımı ve diğer çeşitli sömürgecilik koşullarında, sömürgeci müdahalenin karmaşık yönleriyle ilgili titiz araştırmalar yürütmüştür ve anlatıları kurgusal olsa da travmanın semptomlarını

öylesine özgün bir şekilde tasvir eder ki okuyucuda bu eserlerin otobiyografi olduğu hissini uyandırır.

Françoise Král, sömürge dönemini ve o dönemin sessizliklerini sorgulayarak, Phillips'i "İngiltere'nin geçmişi ve kolektif amneziyle uğraşan" (Král, 2019: 53) bir romancı olarak görür. Phillips, romandaki metinler arası referanslar aracılığıyla, yerlerinden edilmiş Karayip yazarlarının aidiyet duygusunu da sorgular, çünkü onlar ait olmak isteseler de her zaman Karayipler ve Britanya'nın edebi geleneklerine ait olarak görülmezler. Silku, Karayipler'de doğduğu ancak İngiltere'de büyüdüğü için Phillips'in "karma kimliği nedeniyle her zaman karmaşık bir aidiyet duygusu yaşadığını" (Silku, 2009: 164) açıklar.

Travma kuramının önde gelen isimlerinden Anne Whitehead "postkolonyal romancıların daha önce gözden kaçan tarihleri kurtarmaya ve şimdiye kadar ötekileştirilmiş veya sessizleştirilmiş hikayeleri kamu bilincine getirmeye çalıştıklarını" (Whitehead, 2004: 82) öne sürer. Caryl Phillips'in son romanının siyasi atmosferini de kapsayan bu açıklama aslında imparatorluğun sessizleştirip dışladığı kişilerin hikâyelerine de göndermede bulunur. Phillips'in de işaret ettiği gibi, "tarihin çarpıtılmış olduğu bir durumda, bir halkın edebiyatı genellikle onun tarihine, yazarları geçmişin, bugünün ve geleceğin koruyucuları haline dönüşür." (Phillips, 1988: 99) Kişinin geçmişini ve kökenini bilip kabul etmesinin önemini vurgulayan Phillips tarihin karanlık sayfalarında unutulup kaybolmamak için bunları hatırlamanın önemine vurgu yapar: "Metin, yalnızlık, yoksulluk, delilik ve en önemlisi, geçmişleri tarafından sürekli rahatsız edilen öksüzleri ve toplumdan dışlanmış kişiler gibi bir dizi temayı araştırır." (Mascoli, 2017: 83)

The Lost Child Romanında Melezlik, Yalnızlık ve Ötekilik Deneyimleri

Sömürgeleştirilmiş bir toplumun üyelerinin bireysel olarak kendi ruh dünyalarında yaşadıkları ve deneyimledikleri kimlik hissini önemine vurguda bulunmak ve kimliğin başkaları tarafından şekillendirilemeyecek kadar değerli ve kişiye özgü olduğunu ifade etmek amacıyla ortaya konulan melezlik, Bhabha'nın düşünce dünyasında anahtar kavram olarak kabul edilir. Postkolonyal teoriye düşünceleri ve kuramlarıyla yeni bir soluk kazandıran, farklı kültürler arasındaki akışkanlık ve bu akışkanlığın karşılıklı dönüştürücü potansiyeli üzerine odaklanan Homi Bhabha'ya göre melezlik, yalnızca sömürgeci durumun bir ifadesi değil aynı zamanda da karşı sömürgeci direniş olasılığının bir göstergesidir. Böylece ne birisi ne de öteki olan fakat her ikisinden türemiş tamamen başka bir şeyin yani "üçüncü" olanın söylemine bir alan açılır. (Huddart, 2006: 106)

Sınırların ve kültürler arası geçirgenliklerin oluşturduğu üçüncü alanlarda (Third Space) Bhabha, bulunmasının imkansızlaştığı saf kimliği değil, bulanık kimliği arar. Bhabha'nın melezlik kuramını dile getirirken kullandığı Üçüncü Dünya, sömürgeciliğin doğal bir sonucu olarak ortaya çıkan çok kültürlü ve çok dilli toplumlarda bireylerin derin kültürel çelişkiler ve çatışmalar içine sürüklendiğini ifade eden bir kavramdır. Doğulu toplumları açıklamaya çalışan, sömüren ile sömürülen arasındaki ilişkiyi tek yönlü inceleyen Said'den farklı olarak

Bhabha, bu ilişkinin karşılıklı olarak bozguncu bir ilişki olduğunu savunur. Bhabha'nın kolonyal ilişkiler ağında öznenin varoluşsal problemini sorgulayan ve onu bu noktada düşünmeye davet eden ünlü makalesi *'The Other Question'*deki ünlü deyişi "beyaz değil, tam değil" (Bhabha, 2005: 132) bu bozguncu ilişkiyi net bir şekilde açıklayan en uygun ifadedir.

Romanın başlığı, Phillips'in Karayipler'de doğan ve İngiltere'de yetiştirilen postkolonyal yazarların İngiliz İmparatorluğu'nun edebi ve tarihsel olarak kayıp çocukları olduğunu göstermesinin bir yolu olarak yorumlanabilir. Roman sömürgeci geçmişlerin, özellikle de kimlikle ilgili mücadeleler ve sosyal işlevler açısından, bireylerin psikolojik deneyimlerine önem verdiği çeşitli yolları incelemektedir. Sömürgecilik geçmişi, tarihsel bir miras değil, birçok çağdaş birey için canlı bir hafıza ve yaşanmış bir gerçekliktir. Romanda söz konusu olan, sömürgecilik tarihinin meydana getirdiği tüm kayıp çocuklardır. Nick Bentley, Phillips'in diğer eserlerinde olduğu gibi bu eserinde de çok sık tekrarlanan travma hikâyelerini anlatmasının kesinlikle postkolonyal sömürü sisteminin bir sonucu olduğunu belirtir. (Bentley, 2017: 24)

İnatçı ve geçimsiz bir çift olan anne babasının İngiltere'ye göç ettikten sonra maruz kaldıkları baskılar karşısında boşanmaları ve sonrasında velayetini alan annesinin hastalanıp yatağa düşmesi karşısında büyük bir travma geçiren Phillips, aile sevgisinden mahrum bir şekilde büyümenin üzüntüsünü yaşamıştır. Kişiliği çözülen ve aidiyet duygusunu yitirmiş olan Phillips, aile bağlarından yoksun olmanın verdiği hisle yazdığı romanlarda çocukluğuna geri dönüşler yapar ve ruhen temiz olduğu zamanları hatırlamak ister, çünkü hiç hatırlamak istemediği çocukluk dönemine dönerken karakterler yoluyla psikolojik travmasını yeniden yaşar. Çocukluk döneminde yaşadığı bu psikolojik travma yazarın kişiliğinin ve düşünce dünyasının oluşmasında etkin rol oynamıştır:

"İnsanın toplumsal olarak arkasız ve yalnız olduğunun bilincine varması, o sürece kadar bildiği, öğrendiği, özdeşleştiği, yücelttiği her şeyin yıkılmasıdır. Bu öğrenme süreci çocuğun gelişim sürecinin o anından itibaren ciddi boşluklara, kişilik bölünmelerine, şahsiyet bozulmalarına ve taşlaşmaya götürür" (Karataş, 2010: 151).

Caryl Phillips'in çocukluk döneminin ilk yıllarında İngiltere toplumunda, ten rengine dayalı olarak insanları ayrımcılığa uğratan kültürel belirsizlikle yüzleşmesi onun kişilik gelişiminde çok büyük bir rol oynar. Yaşadığı bu belirsizlik sonuç olarak onun, İngiliz ve Karayip kültürleri arasında parçalanmış ve ciddi bir kimlik ikilemi içinde kalmasına neden olmuştur. Phillips'in kurgusal eserlerinin çoğu özellikle Afrikalılar ve İngiltere'deki Karayiplilerin karşı karşıya kaldıkları kimlik krizi temelinde incelenmektedir. Stephen Clingman'a verdiği bir röportajda Phillips küçük yaşlardan itibaren yaşadığı kültürel kimlik krizi ile ilgili olarak şu ifadeleri kullanır: "Yazıyorum çünkü başka bir neslin, başka bir kimsenin gereksiz yere acı çekmesini, kimliğinden endişe duymasını, 'Nerelisin?' gibi sorulardan utanmasını, birisi 'Kimsin?' dediğinde panik duygusu yaşamasını istemiyorum" (Clingman, 2009: 97).

Monica ve Julius Wilson'un Melez Çocuklarında Psikolojik Travma

Roman, toplumsal tanınırlık noktasında istekli bir kuzey öğretmenin ve kötü muamele gören karısının tek çocuğu olarak ikinci dünya savaşı sırasında doğan Monica'ya odaklanır. Üniversite yıllarında aile ortamında yaşadığı deneyimlerin bir benzerini yaşayan Monica, okuldaki kız arkadaşları tarafından neredeyse tamamen dışlanmış bir halde olduğu için kendisini bir öteki olarak görmenin acısını duyumsar. Arkadaşlarıyla birlikte ortak etkinlikler yapmayı istese de onlar tarafından kabul görmeyen Monica aile çatısı altında maruz kaldığı ilgisizliği toplumsal boyutta deneyimlemektedir. Konuşma tarzından giyinişine kadar arkadaş ortamında alay konusu olan Monica, ne yapacağını bilememenin çaresizliğini deneyimler:

“Üniversitedeki ilk yılında, Noel Balosuna katılmak için bilinçli bir çaba sarf etti, ancak orada bulunan genç erkekler, çok belli etmeden ve gerçek bir ilgi göstermeden Monica'nın aksanı ve mavi elbisesinden zevk alıyormuş numarası yaptılar. Monica için bu son hakaretti ve bundan sonra yılın geri kalan kısmında kendini okumaya gömüdüğü odasına geri çekildi.” (Phillips, 2015: 78)

Monica çocukken sahip olduğu piyano yeteneği sayesinde festivallerde ödüller kazanır, ancak babasının başarılarını kendisi kazanmışçasına sahiplenmesi ve gururlanması karşısında Monica'nın müziğe duyduğu ilgi gittikçe azalmaya başlar. Kendisini bir başarı makinesi olarak gören ailesine ve özellikle babasına karşı yabancılaşmaya başlaması Monica'nın müziği bırakma kararında önemli rol oynamıştır. Babasının kendisiyle bir şekilde iletişim kurmaya çalıştığı zamanlarda dahi Monica babasıyla konuşmaya yanaşmaz: “kızıyla müzik de dahil olmak üzere çok çeşitli konularda etkileşime girmeye çalıştı, ancak ona ulaşması imkansızdı” (Phillips, 2015: 55).

Monica 1960'larda Oxford Üniversitesi'nde bir bölüm kazanır, ancak Karayıplı lisansüstü bir öğrenciyle evlenmek için bölümünü bıraktığında ebeveynlerine yabancılaşır. Ailesine karşı içinde duygusal bir yakınlık yoktur ve birbirleriyle yabancı gibi yaşarlar. Böylece Monica sessiz, zeki bir kız olarak büyür, ancak kendi ihtiyaçları ve tutkuları noktasında zihinsel bir karışıklık yaşar. Oxford'daki az sayıdaki Kuzeyliden biri olarak, Monica kendini yalnız hisseder ve diğer marjinal gruplara, örneğin İngiliz Milletler Topluluğu bursuyla okuyan yabancı öğrencilere yönelir. Coğrafi olarak yer değiştirmiş olsa da kocasının kimliği anavatanının politikasına bağlıdır, ancak Monica'nın kocasının anavatanıyla herhangi bir bağlantı kurma arzusu yoktur. Kocasının kültürüne uzak kalması ve onu anlamaya çalışmaması evliliklerinin dağılmasına neden olur. Karısına ve çocuklarına kayıtsız bir tutum içinde olan Julius, ailesinden gittikçe uzaklaşmakta ve bu durum Monica'nın psikolojik bir travma yaşamasına neden olmaktadır: “Monica, amaçsız varoluşuna daha ne kadar dayanabileceğinden emin değildi” (Phillips, 2015: 32).

Irklar arası evlilik Phillips'in ana kahramanı Monica Johnson'un hayatında da görülür. Romanın açılış sahnesinde babası Ronald Johnson Monica'yı ziyaret ederek kızını yabancı biriyle evlenmemesi konusunda sert bir şekilde uyarır. Babasının bu uyarılarına rağmen

Monica beyaz, orta sınıf ailesi ile Afro-Karayip kökenli sevgilisi arasında seçimini sevgilisinden yana kullanarak onunla evlenir. Babasının "dünyanın iyi davranış standartlarının ve insanların ailelerine saygının açıkça yabancı kavramlar olduğu bir bölgeden gelen" (Phillips, 2015: 22) biri olarak tanımladığı ve asla tasvip etmediği melez biriyle yaptığı bu evlilik Monica açısından beklediği gibi sürmez.

Toplumun yüzyıllardır çoğunlukla ataerkil olduğu İngiltere’de doğup büyüyen Monica’nın babası Ronald Johnson, ailesindeki lider konumunu asla sorgulamaz ve sorgulatmaz, çünkü Batı kültüründeki baba figürü her zaman “erkeklik, fiziksel güç, otorite, kontrol ve disiplinin yanında sorumluluk” (Garrait-Bourrier, 2017: 46) gibi kavramlarla ilişkilendirilmiştir. Monica “başlangıçta otoriter babasına karşı bir isyan biçimi olarak Julius’a yakınlaşır” (Buonanno, 2017: 99). Monica kendini babasından kurtarmak ister ve reddettiği baba figürünün yerini alması için Julius’u seçer. Babasıyla olan sorunlu ilişkisini değiştirmek için onunla alternatif bir bağ kurabileceğini beklentisi içine girse de ilişkisi istediği sonucu doğurmaz. “Monica’nın babasının kızını Karayipli bir göçmenle evlendirmekten caydırmak için tasarladığı milliyetçi söylemi, zamanın ahlaki manzarası tarafından daraltılır ve bu nedenle aile değerlerine, ulusal karaktere ve sömürgeci zafere dönmenin emperyalist fantezisi tarafından rahatsız edilir” (Sánchez-Palencia, 2020: 344).

Çağdaş postkolonyal romancılar aileyi yerlerinden edilmiş durumlarına ışık tutan bir metafor olarak kullanırlar. Aile birliğinin bozulması, yerinden edilme travması ve sürgünün yol açabileceği duygusal boşluk ile ilişkilendirilmektedir. Phillips’in aileyi, özellikle ebeveyn-çocuk ilişkisini ele alması, ilk kayıplarla olduğu kadar inkar edilemez kazançlarla da şekillenen melez kimliğin karmaşıklıklarına ışık tutar. “Phillips’in romanları aileyi yokluk, ayrılık ve hatta istismar ile işaretlenmiş bir bozulma alanı olarak sunar” (Ledent, 2007: 69).

Kocasının beklenmedik ani ayrılığı ve toplumdaki insanların ırksal önyargıları, melez ırka mensup iki oğlunu işçi sınıfının ağırlıklı olarak yaşadığı kuzey bölgesinde bekar bir anne olarak yetiştirmek için ayrılmak durumunda kalan Monica’nın akıl sağlığının bozulmasına zemin hazırlar: “uçucu bir zihin hali ve kafasında dolaşmak eğilimi” (Phillips, 2015: 28). Irksal melankoli yoluyla, azınlık öznesi olarak görülen kesim baskın çoğunluk tarafından asimile edilmek için kendisini terk etmeye zorlanır. Bu mekanizmanın çok açık bir örneği, Monica’nın Batı Hintli kocası Julius Wilson’da, “göçmen için kazanma ihtimali olmayan durum” (Rodríguez, 2005: 9) kavramının bir yansıması olarak görülür. İngiliz yaşamına duygusal veya kültürel olarak uyum sağlayamayan Julius kendi kimliğini unutmamak için gösterdiği çabanın sonucu olarak iki çocuğunu geride bırakmak pahasına kendi ülkesinin bağımsızlık mücadelesine katılır. Bu çocuklar babalarının kendilerine bıraktığı üzüntü ve yetersizlik mirasına maruz kalırlar çünkü arada kalmışlık ve aidiyetsizlik deneyimleri nedeniyle Phillips’in melankoliden muzdarip siyah erkek Karayip göçmenlerinin karakteristik bir trajedisini temsil ederler.

Julius Wilson ve Monica birbirlerine karşı büyük bir tutku paylaşmazlar. Monica hayatının zor yönlerinden ona bahsetmek istemez. Bunda önemli bir etken de ailesiyle

yaşadığı psikolojik travmanın gizli kalmasını istemesidir. Ailesinde yaşadığı travmayı evleneceği erkekten bile saklayarak mutsuz bir evliliğe hapsolan Monica, kocası tarafından, romanın başlangıcından itibaren tıpkı kadın köle gibi bir yük olarak görülür. Kocasıyla ayrıldıktan sonra anne ve babasıyla yeniden iletişim halinde olmak istemeyen Monica, genç oğulları ile İngiltere'nin kuzeyine geri döner ve burada bir aile kurmanın zorluğu ile karşı karşıya kalır. İki oğlu Ben ve Tommy'yi kaybettiğinde Monica'nın yalnızlığa düşmesi yoluyla toplumdaki kendini tecrit edişi resmedilir. Monica ve Julius'un caz hakkında tartışırken bile kavga etmeleri, çiftin yaşadığı kültür krizini göstermektedir. Kültür ve kimlik noktasında farklı noktalarda bulunan çiftin yaşadıkları buna benzer tartışmalar Monica'nın Julius'un oğulları Ben'le ilgilenmediğine olan inancını doğrular:

“İlişkilerinde zor bir dönemeci dönmek için uzun zamandır bekliyordu, ama şimdi ikisinin de uzun, affedici olmayan bir virajda umutsuzca ilerlediğini ve yorgun olduğunu fark etti. Julius, lütfen Ben'e bir öpücük ver. Tanrım, sanki kendi oğlumu unutmuşum gibi davranıyorsun. Ona tiksiniş gibi baktı. Sadece müzik dinlemeyi bitirmeme izin ver, tamam mı? Lütfen müziğin sesini kısar mısın? Onu uyandıracaksın” (Phillips, 2015: 41).

Julius ile yaptığı evlilik iki oğlunun doğumundan sonra bozulmaya başlar, çünkü Julius, Monica'yla aşk evliliği yapsa da gerçek sadakatinin bağımsızlık kazanmanın eşliğinde olan ülkesi olduğu fark eder. Julius, Karayıplara bir kurtarıcı gibi dönmeye karar verdiğinde Monica, böylesi bir duruma tahammül edemeyeceğini belirterek çocukları alır ve ayrılmak istediğini söyler: “Julius ... Yorgunum, zayıfım ve endişeliyim çünkü nasıl kendim olacağımı bilmiyorum, bu iki çocuğa nasıl anne olabileceğimi bilmiyorum (...) Kendimi kaybettim”(Phillips, 2015: 52). Eş ve anne olarak değil, bağımsız bir birey olarak kadın kimliğini vurgulamaya çalışan Monica'nın kimlik kaybı, imparatorluğun dünyanın çeşitli yerlerinden gelen sömürgelerle dolu olduğu bir dönemde ortaya çıkar.

Phillips'in önemli romanlarından *A Distant Shore* romanındaki Dorothy karakteri gibi, Monica da kendisini babasından kurtarmak ister, ama reddettiği baba figürünün yerine bir başkasının geçmesi gerektiğine inandığından kocası Julius'u babasının yerine koymayı seçer. Babasıyla olan problemleri ilişkisini değiştirmek için onunla alternatif bir bağ kurmayı umar. “Başlangıçta Julius'la otoriter babasına karşı bir isyan şekli olarak yakınlaştı” (Buonnano, 2017: 99). Julius'la olan evliliğinin boşanmayla sonuçlanması, Monica'nın alternatif ilişkiler kurma girişiminin ailesi için olduğu kadar kendisi için de gereksiz ve daha yıkıcı olduğunu kanıtlar. Monica, kendi özünü bulmaya çabalarırken, ebeveynleriyle olan ilişkileri onu etkilemiş gibi görünse de bilinçsizce çocuklarına da aynı duyguları hissettirir. Zihinsel olarak büyük bir yıkıma uğrayan ve ilgisizliğinin sonuçlarını fark edemeyen Monica hem çocuklarından hem de kocasından kendisini mahrum edip aynı zihinsel sorunları çocuklarına da aktararak travmatik bir döngü yaratır.

Sosyal konumları, ırk ve sınıf farklılıkları nedeniyle ayrımcılığa maruz bırakılan kadınlar ve onların çocukları ataerkil sosyal sistem tarafından esir tutulurken Phillips'in şehirli kadınları romanda erkek karakterler tarafından tam anlamıyla hapse atılmaz ve daha ayrıcalıklı bir konuma sahiptirler. Melez bir adamla evlendiği için toplumda düşük bir

konuma sahip olan Monica kaygılarıyla baş edebilmek için kendini yalnızlığın iklimine bırakır ve kasıtlı olarak bir ebeveyn rolünü oynamaktan kendini alıkoyar. Birinin sorumluluğunu üstüne almaktan korktuğu gibi çocuklarını koruma ihtiyacından da yoksun bir görüntü çizmektedir:

“Bir anne rolüne rahatça alışacağı konusunda ikna olmamıştı, çünkü vücudunun hamilelikle uğraşma hızı ve kolaylığı, sürece herhangi bir gerçek katılımın olmadığını gösterdi. Ve tabii ki, kendini bir anne olarak tanımlamanın bir parçası, baba rolünü izlemek ve takdir etmekle ilgiliydi, ancak Julius sadece karısına karşı kayıtsız davranmaya devam etmediği gibi, bugünlerde iki çocuğundan da giderek daha fazla uzaklaşıyor gibi görünüyordu” (Phillips, 2015: 44).

Anavatanına dönen kocasının ayrılığı sonrası yalnız başına kalan Monica, otoriter babası ve uzun zamandır acı çeken annesiyle kısa süreliğine bir araya geldiği kendi anavatanına geri döner. Monica babasının onu Julius ile birlikteliği nedeniyle lekelenmiş olarak gördüğünü bildiği için kendisini asla tekrar kabul etmeyeceğinin farkında olduğundan, Leeds’e geri dönmeye ve genç bir kütüphaneci pozisyonunda çalışmaya karar verir. Julius’un yokluğu, Monica’nın hayatındaki tüm erkeklerin, ırktan bağımsız olarak, kendi seçimlerini yapma ve kendi kararlarını alma yeteneğini engellediğini ileri sürmek için güçlü bir araçtır. Fakir durumlarını iyileştiremediği ve oğullarına bakamadığı için Monica’nın zihinsel sağlığı günden güne azalır. Aile hayatına sahip olmadığı ve erken yaşta boşandığı için toplumsal aidiyet duygusunu tecrübe etmesine izin verilmeyen Monica, karşılaşmak üzere olduğu sosyo-ekonomik engellerin aşılması ve toplumda bir öteki olarak görüldüğünün farkındadır. Bir işi olmasına rağmen, kendisinin ve erkek çocuklarının temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek kadar çok kazanmadığı için “özel bir konaklamaya taşınmayı göze alamadı” (Phillips, 2015: 69). Birçok insan durumuna acıya da kendisine sunulan herhangi bir yardım, daha derin bir aşağılanma duygusunu da beraberinde getirir. Örneğin, yıllar süren yalnızlığından sonra Derek Evans adında bir erkekle tanışıp onunla romantik bir gece geçirdiğinde, “Evans onun için para bırakır, bu durum ya onun kendisi hakkında yanlış bir fikre sahip olduğu ya da gerçekten kendisini umursadığı anlamına gelirdi, ama ne düşüneceğini bilmiyordu” (Phillips, 2015: 92).

Başkaları tarafından arzu edilmenin heyecanını yaşamaya ihtiyacı olan Monica, başkasının sevgisinin gönül ve ruh dünyasına egemen olmasından zevk almaya başlar. Bu bağlanma ve sevgi hissi bünyesinde yaygın olarak bulunan değersizlik ve öteki olmanın aşağılık duygularından kurtulmasına izin verir. Derek, Monica’nın yıllardır acı çekmesine neden olan komplekslerinden onu kurtarır ve uygun bir duygusal desteğin yokluğundan kaynaklanan içindeki boşluğu doldurur. Bütün bu yaşattıklarından sonra, istemeden de olsa, Derek Monica’nın dikkatinin ana odağı haline gelir. Yaşamının merkezine Derek’i koyan ve tüm ilgisini ve sevgisini ona yönlendiren Monica farkında olmadan Ben ve Tommy’yi daha da ihmal ederek ve yalnız bırakarak çocuklarını derin bir psikolojik travmanın içine sürükler. Bu kısa birliktelik sonrasında Derek tarafından da terk edilen Monica, çocuklarını içine attığı yalnızlık çukuruna düşmekten kendini kurtaramaz. Monica’nın yalnızlığından kurtulmak için sevmeye duyduğu ihtiyaç öylesine artmıştır ki, Derek’in onu terk etmesinden sonra bile

hayatında erkeklerin varlığına ihtiyaç duyar. Monica, Derek ile geçirdiği güzel zamanlarda yaşadığı duyguları onunla ayıldıktan sonra bile devam ettirme arzusunda olduğunu şöyle ifade eder: “Her ne kadar insanlar bana benim hatam olmadığını söylese de suçlu olduğumu biliyordum, çünkü Derek bana anahtarını geri verdikten sonra, sadece kendimi düşünmeye öylesine kapıldım ki benden hoşlanacak başka adamlar edinmeye çalışıyorum” (Phillips, 2015: 223).

Tıpkı Monica gibi, Julius ile olan evlilikten dünyaya gelen oğulları Ben ve Tommy de aile geçmişlerinden olumsuz yönde etkilenmiş gibi görünmektedir. Hikâye büyük ölçüde Monica’nın en büyük oğlu Ben’in bakış açısıyla anlatılır. Ben, beyazların hâkim olduğu bir ülkede annesi İngiliz babası Karayıplı biri olarak melez bir kimliğe sahiptir. Resmiyette İngiliz olarak doğmuş olsa da ten rengi ve babasının Karayıplı olması nedeniyle İngiliz toplumunda marjinal ve yabancı biri olarak kabul edilir. Ne İngiliz toplumuna aidiyet besleyebilen ne de babasının Karayıplı kimliğini benimseyen Ben kendini bir öteki olarak görmekten kurtulamaz. Hem Monica’nın hem de Ben’in hikâyelerine yayılan yalnızlık ve melezlikten kaynaklanan öteki olma duygusu karakterlerin yaşamlarında en sık hissettikleri duygudur ve bu da beraberinde psikolojik bir travmanın oluşmasına neden olur. Kişiliklerine egemen olan yalnızlık ve ötekilik duyguları nedeniyle karakterler yaşadıkları dünya ile içsel benlikleri arasında bir denge kuramazlar. Phillips tarafından tasvir edilen karakterler, yalnızlıklarını yenmek için mücadele eden kimsesiz insanlardır. “Phillips’in ana tarihsel kahramanları yerinden edilmişler, evsizler ve zulüm görmüş olanlardır” (Schatteman, 2009: 14).

Phillips, Julius ve Monica’nın iki oğlunun hayatlarının, ten renklerinin kahverengi olmasının ve yoksulluklarının sonucu olarak sürekli bir ötekileştirmeye maruz kaldıklarını gösterir. Londra’ya yerleştikten kısa bir süre sonra babasız oldukları gerçeğine alışan Ben ve Tommy, burada yaşadıkları ve gördükleri şeylerin beklentilerini karşılamaktan uzak olmasının üzüntüsünü hissederler. Annelerinin tüm gün kütüphanede çalışıp eve geç gelmesi nedeniyle ondan bekledikleri sevgiyi ve şefkati bulamayan çocuklar babalarının kendilerini görmeye gelmemesi nedeniyle dışarıda maruz kaldıkları ötekileştirmeye ek olarak evde de yalnızlığın psikolojik travmasını yaşarlar.

İngiliz dedesi kayıp imparatorluğun etnik mutlakiyetçiliği için özlem duyan ve babası yerinden edilmiş, duygusal olarak yabancılaşmış Batı Hintli biri olarak sömürge sonrası melankolik öznelerle eşlik eden Ben, bu kuşaklar arası travmaların yaşayan bir metaforu haline gelir. Bir yetişkin olarak Ben, annesinin ölümünden sonra, kardeşinin trajik bir şekilde kayboluşuyla ilgili gazete kopyalarıyla birlikte, kendisine yazılan tüm mektup ve kartpostallardan kurtularak travmatik geçmişini silmeye çalışır. Tıpkı kölelik sonrasında müziğin söylenemez olanı ifade etmek için önemli bir araç olduğu gibi Ben de sonunda çocukluk travmalarını Pluto Shervington, David Bowie, Freda Payne ve Millie Small’un ırklar arası repertuarının yardımıyla yeniden ziyaret eder. Ben, annesinin sevgilisi Derek Evans tarafından erkek kardeşinin cinsel istismara maruz kalması hakkındaki travmatik gerçeği özümsemeye çalışır. Ben, Tommy’nin savunmasızlığını sosyal ve ırksal savunmasızlığı

açısından haklı çıkarır: “Bir aile olarak hiçbir şeyimiz yoktu, bu yüzden elbette birisinin Tommy’nin başını döndürmesi yeterince açıldı. Hiçbir şeyi olmadığına bir çocuğun başını döndürmek kolaydır” (Phillips, 2015: 189).

Kadınlar on dokuzuncu yüzyılda hem ataerkil topluma boyun eğdirildi hem de toplumsal baskılara maruz kaldılar. Phillips, Emily Brüksel’de iken kız kardeşi Anne’ye bir mektup yazdığına bu noktaya göndermede bulunur:

“Mösyö Heger’in okulu bir hapisane gibidir [...]. Beni sürekli olarak dünyaya bağlayan bir demir ağırlığı hissediyorum. O [...] başkalarının tarzını taklit etmemi ve böylece kendi vizyonumu gizlememi istiyor. Ben [...] bu anlamsız adamın zulmünün önünde eğilmek için hiçbir neden göremiyorum. Bu öğrenim okulunda kendimi nasıl inzivaya çekeceğim ve dünyayı ilgisizce nasıl inceleyeceğim dışında hiçbir şey öğrenemiyorum” (Phillips, 2015: 100).

Heathcliff gibi, Julius Wilson’ın Karayip kökenleri de belirsizdir. O ve Monica, binlerce Karayipli sömürgecinin diasporada olduğu bir dönemde İngiltere’ye damgasını vuran 1950’lerin başında Oxford’a katılır. Phillips’in Julius’u Karayipler’de belirli bir coğrafi konuma yerleştirememesi, onun tüm Karayip göçmenlerini ve diaspora deneyimini temsil ettiğini göstermektedir.

Dominick LaCapra tarafından “benliği parçalayan ve varoluştaki delikler yaratan yıkıcı bir deneyim” (LaCapra, 2001: 41) olarak tanımlanan travma Monica’nın yaşamının neredeyse tamamında yer etmekte ve her alanda vicdan azabı gibi karşısına çıkmaktadır. Monica istenmeyen bir evlilik yapması nedeniyle ailesi tarafından dışlanır ve toplumda ötekileştirilir: “Monica, kutsal bir insan olmasa da toplumdaki dışlanmış bir kadındır. Bu açıdan eş zamanlı olarak kendisini hem kapsayan hem de dışlayan kültürel rejimin hem içinde hem de dışında yer alan bir kadındır” (Clingman, 2018: 7).

Monica çocukların kendi yatak odasına girip onun eşyalarını götürdüklerinden şüphelenirken, çocuklar onun süregelen paranoya patlamalarından etkilenmeye başlarlar. Ben’in kendisi, yanlış olduğunu düşündüğü ve haksız yere suçlandıkları bir olayla ilgili şöyle bir yorumda bulunur: “Bize bağırması ve yapmadığımız bir şeyle bizi suçlaması yanlıştı” (Phillips, 2015: 165). Monica’nın çocuklarına yaşattığı hayal kırıklığı, daha sonraları annelerinin kendileri için ayıracak bir zamanı olmaması nedeniyle Ben ve Tommy’ye üvey annelik yapan Bayan Swinson yüzünden daha derin bir hale gelir. Acımasız üvey anne ve babalarının etkisi altında, çocukların duygusal durumu kötüleşerek Ben ve Tommy’de kökleşmiş olan endişeler gittikçe daha da şiddetlenir. Bayan Swinson’un zaman zaman Tommy’yi tehdit ettiğini belirten Ben, Tommy’nin ruhsal durumunun, duygusal travmanın eşliğine gelmekle aynı olduğunu şu ifadelerle açıkça belirtmektedir:

“Sizin gibi küstah Yorkshire’lı fırlamalara ne yaptığımı biliyor musunuz?’ Devamında bizi bodrum katında farelerle birlikte tutup anahtarını atmakla tehdit etti ve bunun üzerine Tommy ağlamaya başladı ve ben de üvey annemin gülmeye başladığında yüzünün nasıl şekil değiştirdiğini izledim” (Phillips, 2015: 152).

Oğullarını sadece erkekler olarak adlandıran ve onların da birer kimliğe sahip olduklarını hiç düşünmeyen Julius bazen daha da ileri gider ve Ben ile Tommy sanki onun sorumluluğunda değilmişçesine onları sadece Monica'nın oğulları olarak görür. Çocuklar babalarının ayrılmasından sorumlu olmasalar da kararlarından acı çeker ve kendilerini suçlu hissetmekten alıkoyamazlar. Babaları tarafından terk edilmenin yol açtığı hayal kırıklığı Ben ve Tommy'yi derinden yaralayarak hayal kırıklığı ve sonrasında psikolojik travma yaşamalarına neden olmuştur. Terk edilme sonrasında, çocukların bu travmayla kolay başa çıkması için çevresindeki sosyal desteklerin güçlü olması gerekir, fakat annelerinin bu süreçte destekleyici figür olarak yanlarında bulunamamasının kendilerinde yarattığı güvensizlik hissi romanda şöyle ifade edilmektedir:

“Daha sonra o gece, yatak odamızın sessizliğinde, Tommy eve gitmek istediğini fısıldadı. Başkaları tarafından büyütülmekten hoşlanmadığını söyledi. Ona katılıyordum, ama ona annemizin iyi olmadığını ve doktorun onun dinlenmeye ihtiyacı olduğunu söylediğini hatırlattım. (...) Bütün bunları söyledim, ama içimden ona kızmıştım. Sevilen bir çocuk olmaktan hoşlanmama rağmen, en küçük şey beni susturdu. Bu fikri nereden aldığımı bilmiyorum, ama babamın ikimizi de terk etmesinin benim suçum olduğunu sanıyordum. Yanlış yaptığım herhangi bir şey düşünemedim, ama bir şekilde sorun olduğumu hissettim ve bu durum beni daha da hayal kırıklığına uğrattı. Tommy bu gece ilk kez yatağını ıslattı” (Phillips, 2015: 152).

Annesinin hastalandığından bile haberdar olmayan ve onun sadece ölüm haberini babasının ağzından öğrenen Monica, ona karşı artık hiçbir şey hissetmediğini babasına şu şekilde ifade eder: “Ona baktım ama hiçbir şey demedi, çünkü o artık benim için sıradan bir adamdı” (Phillips, 2015: 233). Tüm yaşamı boyunca sahte bir otorite olarak gördüğü babasının, baskın bir şekilde görünme girişimlerine rağmen, sadece olmak istediği şeyin yetersiz bir taklidi olmaktan öteye gidemediğini düşünmeye başlar. Annesinin ölümü sonrası Monica giderek artan depresyonu ile daha fazla paranoyak ve şüpheli bir tutum içerisine girer. Çevresindeki insanlara güvenmeyi bırakır ve kendini başkalarından kasıtlı olarak koparır. İşten eve geldiğinde sürekli olarak doğruca odasına giden Monica, Ben ve Tommy kendisini herhangi bir şekilde rahatsız ettiğinde sinirlenir. Monica'nın düşmanlığı, bir keresinde öyle bir noktaya ulaşır ki Tommy'yi şiddetli bir şekilde elinin tersiyle başının arkasına tokat atarak cezalandırır. Monica'nın düşmanlığının ana çekirdeği onun pasifliğidir; kendi yalnızlığının içine o kadar kapanır ki normal bir yaşam sürdüremez hale gelir. İçine düştüğü yalnızlık herhangi birinin varlığına, hatta çocuklarından birine bile katlanamayacak hale gelmesine yol açar.

Monica iki oğlunu maddi olarak destekleyemediği için depresyona girer ve devletten yarı zamanlı koruyucu bakım ister. İsteddiği yardımı almasına rağmen, Monica ve erkek çocuklarına içinde buldukları durumun Monica'nın uygunsuz ve muhtemelen ahlaksızlık ve tembelliğinin bir sonucu olduğu ve hepsinin yoksulluklarından utanması gerektiği vurgusunda bulunulur. “Sömürgeci söylem de bu retoriği kullandı ve yerlileri, salak, tembel ve kendilerine düzgün bir şekilde bakamayacak ve bu nedenle yardıma ihtiyaç duyan yaratıklar olarak nitelendirdi” (Said, 1993: 167). Koruyucu aile bakımındayken, çocukların hiçbir zaman fakir olduklarını ve bu nedenle toplumun diğer üyelerinden çok farklı

olduklarını unutmalarına izin verilmeyip hor görülmenin ve aşağılanmanın kurumsallaştığı bir sistemde koruyucu bakıcıları Bayan Swinson, ahlaki bir kusurla eşdeğer gördüğü fakirlikleri nedeniyle çocukları ve annelerini suçladığı gerçeğini gizlemez. “Sonra eski yıpranmış kıyafetleri olduğu için onları utandırdı: Söyledikleri tek bir kelimeyi anlayamadım, ama en azından anneleri onlara uygun kıyafetler göndermeyi biliyordu” (Phillips, 2015: 119). Daha okulun ilk gününde Tommy, öteki olarak görülmenin yanında kendisiyle kimsenin konuşmamasının yarattığı çifte aşağılanma duygusunu yaşar. Bu durum zaten yoğun olarak maruz kaldığı aşağılık duygusunu güçlendirmekle kalmaz, aynı zamanda fakir ve öteki olarak damgalanmanın sosyal bir norm olduğuna inanmasına neden olur. Her gün yaşamak zorunda oldukları bu aşağılayıcı deneyimler nedeniyle içine kapanarak çok sessizleşen Tommy ağabeyi Ben ile sorunları hakkında konuşmayı reddeder. Bir gün gerisinde herhangi bir iz bırakmadan kaybolan Tommy'nin bu beklenmedik yok oluşu sadece onun ölümüne neden olmaz çekirdek ailelerinin de sonunu getirir. Oğlunun kaybettikten sonra duygusal olarak yıkılan ve kendisini adeta parçalanmış hisseden Monica, bozulan ruh sağlığı sonucunda gizemli bir şekilde Londra'da ölür. Monica oğlunun cesedinin bulunduğunu öğrendikten sonra aşırı dozda hap alarak intihar eder.

Kardeşinin kaybettikten sonra sosyal hizmetlerden alınan ve sonrasında bir kez daha koruyucu aile bakımına verilen Ben, her ikisi de kendisinden biraz daha genç olan iki kızları olan Gilpins adlı aile tarafından büyütülür. Aile tarafından genç ve farklı bir ten rengine sahip olduğundan kendisine şüphe ile bakılan Ben, Gilpins ailesi tarafından kızlarının iffeti için potansiyel bir tehdit olarak görülür. Irkçı önyargılarından kurtulamamalarına rağmen, eskiden Bayan Swinson'un yaptığı gibi acımasız veya küçümseyici bir tavır sergilemezler. Buna rağmen kendisini asla evindeymiş gibi hissedemeyen Ben kendisinin diğerlerinden farklı olduğu duygusundan kurtulamaz. “Bütün aile aşağı yukarı beni görmezden geldi” (Phillips, 2015: 183) Ben'in hayatta başarılı olmak için gösterdiği kararlılığın arkasında yatan temel unsur kardeşinin kayboluşuna ilişkin duyduğu suçluluk duygusudur. Ben, Tommy'nin anılarının belleğine sürekli musallat olması nedeniyle kardeşine olanlardan dolayı kendini suçlar: “Tommy için daha fazlasını yapmalıydım ve bu beni yıllardır uyanık tutan şeydi: bunun benim hatam olduğu hissi” (Phillips, 2015: 189).

Phillips, Monica'nın bağımsız, özgür ruhlu ve son derece zeki olan büyük oğlu Ben'i çalkantılı yaşamlarında yolunu açıkça idare edebilecek şekilde tasvir ederken, sessiz, çekingen, asosyal ve son derece hasta olan küçük oğlu Tommy'yi hayatta kalmak için çok kırılabilir bir yapıda betimler. Monica'nın çocuklarına bakamaması, onların koruyucu bakıma alınmaları ve yeni bir okula gitmeleri anlamına gelir. Phillips, kendi hayat hikayesinden izlekler sunarak Tommy'nin kendini yeni sınıf arkadaşlarıyla tanıştırmamasının istendiği bir sahnede kendi çocukluk öfkelerini canlandırır: “Genç adam ayağa kalk ve bize ismini ve nereden geldiğini söyle. Benim adım Tommy Wilson. Ve nerelisin Thomas? Ben İngiltere'den geliyorum” (Phillips, 2015: 117). Tommy'nin İngiltere'den geldiğine dair beyanı, evsizlik duygusunu ifade eder: yeni okul arkadaşları arasında yabancısıdır. İki ırklı çocuklar olarak Wilson kardeşlerin hayatı daha da karmaşıktır. Ben ve Tommy şimdi oğlan çocuklarına kasıtlı

hizmetkarlar olarak davranan ve etnik kökenleri hakkında yorum yapan onur kırıcı ve bağnaz bir kadın olan Bayan Swinson ile yaşar. “Ve ikinizin haline bakın. Sizin gibi saçları olanlara ne yapmam gerekiyor? Bunları hızlıca tarayabilir misin?” (Phillips, 2015: 124)

Sonunda Ben ailesini kaybeder: Tommy Monica’nın eski erkek arkadaşı tarafından öldürülür ve oğlunun ölümü Monica’nın intihar etmesine neden olur. Ben, genç hayatının çoğunu koruyucu aile için harcasa da sonunda Oxford’a kabul edilir ve ayrılmadan önce, kardeşinin mezarının bulunduğu yeri ziyaret eder:

“Yolun kenarında durdum ve iç karartıcı manzaraya baktım. Kanlı cehennem, diye düşündüm, bir dolunayla bile geceleri burada zifiri karanlık olmalı. Ve soğuk ve Tommy’imizde kalın tüylü kabanı yoktu. Tommy! ... Tommy! ... Tommy! diye bağırdım. Ama işe yaramadı. Tommy için daha fazlasını yapmalıydım ve bu beni yıllardır uyanık tutan şeydi. Gerçek bozkırlara birkaç adım attım. Etrafta kimse yoktu. Tommy’mizi bir kez daha terk etmeye hazır değildim, bu yüzden kırlarda durmaya karar verdim ...! Bana yaklaştıklarını hissedebildim ve yıllardır ilk kez kendimi ağabeyime yakın hissetmeye başladım” (Phillips, 2015: 189).

Romanın son sahnelerinden birinde, hayatının sonlarında torununun varlığını kabul etmeye hazır hale gelen Monica’nın babası ile Ben arasındaki bir toplantı tasvir edilir. Bir zamanlar kızı ve torunları ile temastan kaçan adam şimdi tek yaşayan akrabası olan çocukla bağlantı kurmayı arzular. Ancak Ben, yaşadığı bütün acı olaylar ve deneyimlemek zorunda kaldığı kayıplar nedeniyle maruz kaldığı travmanın da etkisiyle ona söyleyecek hiçbir sözünün olmadığını belirtir. Yani geçmişe sırtını dönen ve kendi yolunu seçerek bu yolda ilerlemek isteyen Ben, bu düşmanca dünyada başarılı olma şansının olduğunu düşünerek geçmişini olduğu gibi geride bırakma ve kendisini bir birey olarak değil değersiz bir nesne gibi gören zihniyetten kurtulma amacındadır.

İngiliz Sömürge İmparatorluğu’nun Kayıp ve Melez Çocukları

Emily Brontë’nin *Wuthering Heights* romanından esinlenerek yazılan *The Lost Child* romanında Bay Earnshaw tarafından “sanki şeytandan gelmiş gibi karanlık bir figür” (Brontë, 2003: 379) olarak tanımlanan Heathcliff, Bay Earnshaw’un oğlu ve sömürge döneminde malların kolonilerden İngiltere’ye götürüldüğü büyük bir köle limanı olan Liverpool’a getirilen eski bir siyah köle olarak tanımlanır. Heathcliff, Bay Earnshaw ve eski bir kölenin melez ırklı oğlu olarak sunulur. Çocuğa böyle bir geçmiş vererek, okuyucuya sömürge İngiltere’nin gerçekliği hakkında bir fikir veren Phillips, köle ticaretini çevreleyen amneziyi ve onun travmatik sonuçlarını ortaya çıkarır.

Kişisel özgürlüklerinin kaybedilmesi ve çocuklarıyla yeterince ilgilenememeleri romandaki kadınların akıl hastalıklarının bir nedenidir. Roman, yoksulluk ve umutsuzluğun bedenini ve ruhunu parçalamasının ardından Kongolu bir kadını tasvir ederek açılır: “Rıhtımların yanına oturmayı sever ... Bir kez orada geri yaslanır ve deniz suyunun monotonluğunu dinler... saat kavramı yok ... Kimseyi rahatsız etmiyor, ama her yönden geçen ayak seslerini duyuyor” (Phillips, 2015: 3). Romandaki bir diğer çocuk karakter olan Heathcliff’in bu isimsiz annesi, sürekli olarak kendisine uygulanan zorbalığın ve

ötekileştirmenin kurbanı olur ve kendisini tamamen terk edilmiş bulur. Çevresindeki insanlar onun ten rengi nedeniyle aşağı sınıfa ait olduğunu düşünerek, bu Afrikalı kadını toplumun bir üyesi olarak görmezler çünkü o, sömürgeleştirilmiş bir ülkeden getirilmiş köle bir kadın olarak görülmektedir. Çılgın kadın İngiltere’de Afrikalı bir köle ve bir kadın olarak kendisine sunulan sınırlı imkanların farkındadır. Romanın başından beri, toplumdaki konumu, erkek tutkularına hizmet eden bir meta ve vücudunun arzu edilebilirliği ile tanımlanmıştır. Oğlunun toplum tarafından kendisine getirilen sınırlamaların ötesine geçebileceğine ve hizmetkar olmaya karşı isyan edebileceğine inanır: “diğer Afrikalı erkekleri süslü bir şekilde ipeklere bürünmüş ve sosyetik bayanların arkasında yürürken gördü. Oğlu asla adil bir hanımın arkasında yürümeyecek” (Phillips, 2015: 6).

Her kahramanın yaşadığı terk, hikâyenin tüm parçalarında tasvir edilmiştir, çünkü hepsi belli bir noktada yalnız kalmıştır. Heathcliff’in annesi on sekizinci yüzyılda Kongo’dan muhtaç ve ölmek üzere bir haldeyken Liverpool’a köle olarak getirilir ve burada zamandan kopuk, ‘Çılgın Kadın’ olarak damgalanır: “Onda saat kavramı diye bir şey yok. O, zamanından önce, yaşına ve güçsüzlüğüne isteksizce teslim olan küçük düşmüş bir kadındır. Ona Çılgın Kadın diyorlar ama o gülümsüyor ve onları affediyor” (Phillips, 2015: 3). Liverpool rıhtımlarında oturan bu isimsiz Afrikalı kadının eski bir köle olduğu ve yaşadığı köklerinden sökülme, kölelik, taciz gibi acı tecrübelerden sonra aklını yitirdiği anlaşılır. Yoksul fahişe kadın sokaklarda kendini ve çocuğunu görünmez olarak algılar: “İnsanlar her iki yönde de yürümeye devam ediyor ve yere düşen iskelet kadına olan nefretlerini gizleyemiyorlar, sadece bakışlarını önlüyorlar” (Phillips, 2015: 4). Phillips genç çocuğu ve annesini özel isimlerden mahrum eder. *Wuthering Heights*’taki Heathcliff gibi, bu karakterler sadece etnik kökenleri ve sosyal statüleri ile tanımlanır. Daha sonra okuyucu, Kongolu kadının Batı Hint Adaları’ndaki bir plantasyonda köle olarak çalıştıktan sonra Liverpool’a geldiğini öğrenir. Dokumacı olarak çalışmak üzere büyük liman kentine vardığında kendisine özgürlük verilir, fakat bu özgürlük onun toplumda saygın bir yer edinmesini sağlamaz ve öteki görülmeye devam eder.

Merkezi bir bölüm, okuyucunun Emily’nin bakış açısıyla Brontë ailesi hakkında bilgi edinmesi üzerine Emily Brontë’nin son günlerine odaklanarak başka bir hikaye anlatır. Sonunda, romanın ilk, dokuzuncu ve onuncu bölümleri, on sekizinci yüzyıl Liverpool’unda ölen ve aslında kendi babası olan bir beyefendi tarafından bulunan annesi eski bir köle olan melez bir çocuğun hikayesini anlatır. Çocuğu, Yorkshire Moors’taki evine geri getiren Bay Earnshaw, Liverpool’un sokaklarında Emily Brontë’nin kanonik metni *Wuthering Heights* adlı romanından seçtiği çocuktur. Romanda temsil edilen çeşitli aileler Carolyn Spring’in “mutlu aile birçokları için bir efsanedir” (Spring, Mart 2016) sözlerini hatırlatır.

Phillips, Emily Brontë’nin *Uğultulu Tepeler* romanından kendi romanına aktardığı Bay Earnshaw karakterinin eski bir köle ile evlilik ilişkisi içinde olduğunu ve aslında Heathcliff’in babası olduğunu kurgular. Heathcliff’in ve annesinin varlığı, Bay Earnshaw tarafından ailesinin ve kendisinin itibarını korumak için kurulmuş bir sır haline gelir. Bay Earnshaw’un ilişkisi olduğu kadın siyah ve o zamanlar alt insan olarak kabul edilen eski bir köle olduğu

için onunla olan ilişkisini ve melez olan oğlunu gizler. Bay Earnshaw hem çocuğun hem de kendisinin lekelenmiş olduğunu düşünür; çünkü kadın sadece siyah bir kadın değil, aynı zamanda eski bir köledir. Emily Brontë'nin romanında Heathcliff'in kökenleri esrarengizdir ve hiç kimse kim olduğunu ve Bay Earnshaw'un onu neden geri getirdiğini asla bilemez. Romanın ilk bölümündeki esrarengiz çocuk son iki bölümün sayfalarında tekrar belirir ve isimsiz kalmasına rağmen Heathcliff olduğu açıktır.

Ben, ırkçılık ve ayrımcılıkla yüzleşerek siyah babasının ve onun atalarının yaşadıklarına maruz kaldığından onun travmasının nesiller arası aktarımlarını gösterdiği söylenebilir. Annesi köle konumundan dolayı acı çektiği ve İngiltere'de iken ırkçılık ve ayrımcılıkla karşı karşıya kaldığından Heathcliff'in de annesinin çoklu travmalarını taşıdığı söylenebilir. Heathcliff'in durumunda, bir babanın yokluğu aynı zamanda bir ebeveyn figürünün kaybı olarak kendisinde travma yaratır. Ailesinin yaşadığı travmaların etkisini bir nesil sonra kendisi de yaşamaya devam eden Heathcliff derin bir stres ve depresyon içindedir: "Ruhsal ve duygusal bağlanma aracılığıyla travmatik deneyimler bir nesilden ötekine aktarılır ve bu şekilde çocuklar ebeveynlerinin travmalarının içine çekilir ve onlardan etkilenir" (Ruppert, 2014: 121).

Phillips, ırkçılık, kölelik, cinsel sömürü ve savaş gibi travmatize edici deneyimler içeren, karakterlerinin kararsız psikolojisine yol açan hikayeler yazar. (Bentley, 2017: 24) Phillips'in romanı, düşmanlığı Emily Brontë'nin romanında öne çıkan fiziksel saldırganlığa ve şiddetli saldırılara dönüştürmez. Bu romandaki en büyük düşmanlık derecesi, Monica'nın karakteri ve ebeveynlerine yönelik tutumunda gözlemlenebilir. Kendisinden tamamen uzaklaşan Monica'nın onları ve çocuklarını bir daha görmek istememesi Ben ve Tommy'de derin bir hayal kırıklığı yaratır. Ailesinden beklediği ilgiyi göremeyen ve arkadaşları tarafından kabul edilmeyen Tommy'nin çevresine karşı saldırgan bir tutum içinde olduğunu fark eden öğretmeni onun böyle davranmasını maruz bıraktığı ihmalkârlığın neden olduğu bir mesele olarak görür: "Öğretmen aslında bu korkaklığın delikanlının ruhuna büyük bir olasılıkla ihmalkâr bir yetiştirme sonucunda sokulduğundan şüpheleniyor" (Phillips, 2015: 119).

Romandaki çocuklar ebeveynlerinin hatalarını ve travmalarını taşırlar ve bu fikir Marianne Hirsch'in bellek sonrası kavramını yansıtır. Gelecek neslin, önceki nesil tarafından deneyimlenen kültürel, kolektif veya kişisel travma ile olan ilişkisine odaklanır. Hirsch'e göre, travmatik olay bazen çocuklar tarafından sanki kendileri deneyimlemiş gibi hatırlanır. Travma geçmişte gerçekleşmiş olsa bile, çocuklar hala onun hakkında hikayeler duydukları için bugüne musallat olur ve bugünü etkiler. Bellek sonrası kavramı hem Heathcliff hem de Ben'e uygulanabilir. Ben'in babasının siyah kuşak atalarının travmasını, ırkçılık ve ayrımcılıkla karşı karşıya getirdiği için her iki nesil transferleri resmedebileceğini söyleyebiliriz. Ancak, bu kavram Heathcliff'e uygulandığında daha da açıktır. Annesi köle statüsünden muzdarip olan ve İngiltere'de olduğu için ırkçılık ve ayrımcılıkla karşı karşıya kalan Heathcliff bu nedenle annesinin çoklu travmalarını geçirir.

Julius Wilson tezinin tamamlanmasına yaklaşıırken, aldığı evlilik kararının doğruluğunu değerlendirmeye başlar ve böyle bir karar aldığı için zamanla duyduğu üzüntüyü paylaşarak pişmanlığını dile getirir: “Bir koca rolünü oynamak, Julius’un Monica’yı daha güvende hissetmesini sağlamak için üstlenmiş olduğu bir şeydi, ancak bu rolde sadece birkaç ay geçtikten sonra, bu oyunu devam ettirme dayanıklılığına ya da arzusuna gerçekten sahip olup olmadığından emin değildi” (Phillips, 2015: 29). Karayip kökenli biri olarak Julius çalışkan olmanın toplumda kendisine bir getirisinin olmadığını ve dünyevi anlamda başarılı biri olarak toplumda kabul görmenin saygın bir meslek sahibi olmaktan geçtiğini fark eder. Julius’un Monica’nın atık kâğıt sepetinde bulduğu bir miktar buruşturulmuş not kâğıdı üzerine Doktor J. Livingstone T. Wilson veya Doktor Julius L. Terrance Wilson şeklinde yeni bir isim denemesi yapması onun yaşadığı kimlik bunalımından ve melez olmanın getirdiği psikolojik travmanın kurbanı olmaktan kurtulma çabasının yansımasıdır.

Büyük umutlarla geldiği İngiltere’de dışlanan ve yaptığı evlilikten beklediğini elde edemeyen Julius gibi Monica da babasının yerine koyabileceği güvenli bir liman olarak gördüğü melez biriyle evli olmaktan istediği sonucu alamayarak imparatorluğun kayıp çocukları olarak damgalanırlar:

“Monica caddeye doğru bakmaya devam ederken, Julius’un onu ve çocukları bir sürpriz olarak yolun karşısındaki kafeye götürmeyi bir kez olsun teklif etmediği üzücü gerçeğini düşündü. Aslında, çocukları olduğu için, Julius hiçbir zaman Monica’yı herhangi bir yere götürmek için kendisini alıştırmamıştı ve şüphesiz ki kendisi ile kamuoyunda görülmenin Julius’u utandırdığından şüpheleniyordu” (Phillips, 2015: 47).

Ben okulda başarılı işler yaparak ve günün popüler kültürünü kucaklayarak popüler bir isim olmayı başarır. Psikolojik olarak tacize uğrayan Tommy ise ailesinin kökenleri tarafından damgalanmış bir öteki olarak kendisini travmatik bir yaşamın içinde bulur. Yaşadığı acı ve hüznün dolu onca olaydan sonra kimliği paramparça olan Tommy belirsiz aile bağını yıkıp ortadan kaybolarak yaşadıklarıyla yüzleşmektense kaçış yolunu seçer. Ben’in annesinin kronik depresyonu tarafından trajik olarak şekillenen erken hayatındaki acı anılarını kaydeden ‘Childhood’ adlı bölümde anlatıldığı gibi roman travma sonrası yaşamın hafızada devam ettiğini gösterir. Tommy’nin aksine geçmişte yaşadıklarını bir film şeridi gibi gözünün önünde canlandırmaya çalışan Ben belleğinde kalan izleri hatırlamaktan kaçınmaz:

“Arnhem Croft katını gerçekten iyi hatırlıyorum, ama bazen Londra’da yaşadığımız yer hakkında çok fazla şey hatırlayamadığım için üzüliyorum. Küçük olduğumu biliyorum ve eminim ki bir iç tuvalete sahipti, çünkü o günlerde evde tuvalete sahip olmak hâlâ çok önemli bir şeydi. (...) Londra hakkında hatırladığım şey daire dışındaki hayatın daire içindeki hayattan daha iyi olduğuydu. Londra caddemiz her iki taraftaki uzun evler ve tepeden baktığımız karşımızdaki bir kafe ile oldukça genişti” (Phillips, 2015: 137-138).

Ledent ve O’Callaghan, Heathcliff’in annesinin açılış bölümündeki öyküsünü şimdiki zamanı kullanarak anlatarak, Phillips’in “kaybedilen çocuğunun ve onun ardından gelen herkesin kovulmaya teşvik edildiğini hatırlatan” (Ledent & O’Callaghan, 2017: 232) bir süreç başlattığına inanır. Bu sürecin kurbanlarından biri olan Tommy, kendisini travmatize eden şeyleri açık bir şekilde ifade edemeyerek bilinç altında tutmaya çalışır. Julius’la boşandıktan

sonra ilişki kurduğu Derek Evans'ın küçük oğlu Tommy'yi baştan çıkartıp taciz ederek ölümüne neden olması Monica'da derin bir psikolojik travmaya neden olur, çünkü oğlunun maruz kaldığı bu cinsel taciz olayının en büyük sorumlusu olarak kendisini görür:

“Çocuğun cinsel istismarı, onun şefkat, sevgi, sıcaklık, güvenlik ihtiyacının ve çocukça empati kurabilme yeteneğinin istismarıyla bağlantılıdır. Neticede çocuk kendi kimliğini keşfedemez. Ailede nereye ait olduğunu konumlandıramaz ve bir çocuk mu yoksa bir yetişkin mi olduğunu bilmez. Neyi yapıp ve neyi yapmaması gerektiğini; neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilmez. Gerçekle yalan arasındaki farkı artık göremez ve bu nedenle neyin yanılısama ve hayal, neyin gerçek olduğunu ayırt edemez” (Ruppert, 2014: 181).

Roman arzu ve isteklerini çocuklarına yansıtarak onların arzu ve isteklerini görmezden gelen Patrick Brontë isimli bir başka baba figürüne ve onun çocuklarına da odaklanır. Bir başka problemlili baba figürü olan Patrick Brontë, tıpkı Monica'nın babası Ronald Johnson gibi, ailesinin kontrolünü elinde tutarak çocuklarına karşı baskıcı bir yaklaşım sergiler. Ölen bir anne ve babalarının davranışlarından etkilenen iki çocuğun olduğu Brontë ailesi, Johnson ailesiyle birçok ortak noktayı paylaşmaktadır. Brontë ailesinin öyküsünü bir kadının bakış açısıyla anlatan Phillips, göçmen öznelere, tarihin susturmak istediği sessiz figürlere ve hatta geçmişten gelen kadınlara söz hakkı verir. Roman, Patrick Brontë'yi ismini değiştirip aksanını gizlemek için elinden geleni yapsa bile, İngiliz toplumuna asla ayak uyduramayan İrlandalı bir adam olarak sunar. Patrick Brontë toplum tarafından kabul edilmek ister ve tek oğlunun bu tanınma umudunu yerine getirmesini bekler. Tıpkı Monica gibi, Branwell'in hayatı da babası tarafından kontrol edilerek baskı altına alınır. Julius Wilson ve Maria Brontë fiziksel olarak ortada olmayan, Heathcliff'in annesi veya hatta Monica ise zihinsel olarak ortada olmayan ebeveyn figürleri olarak koruyucu bir ebeveyn rolünü üstlenemeyerek çocuklarının travmatik bir yaşam sürmelerine neden olurlar.

Babasının ayrılıp kendilerini yalnız bırakması nedeniyle zihinsel olarak ortadan kaybolan ve çıldırmaya başlayan annesine maddi olarak yardım etmek için gazete satıcısı bir çocuk olarak çalışmaya başlayan Ben, çabasının ilgisizlik ve kayıtsızlıkla ödüllendirilmesi sonucunda hem kendine hem de annesine olan güveninde bir düşüş yaşayarak psikolojik bir yıkımla karşılaşır. Annesi onlara güvenlik sağlayamadığından, Ben hem kendisini hem de erkek kardeşini korumak için ebeveyn olma sorumluluğu almak zorundadır. Romanın sonunda Phillips, oğlu Heathcliff'i eve götüren Earnshaw'u anlatır. Tıpkı Ben gibi, Heathcliff babası gelip onu yanına aldığıında çevresinden uzaklaşmak zorunda kalır. Bozkırlar boyunca yürürken, oğlunun elinden tutan Earnshaw bitkileri ve manzaranın çeşitli diğer özelliklerini adlandırır: “Adam, sanki oranın sahibiymişçesine, boğulmuş anızlı manzaraya gururla işaret etti, kuşları, küçük hayvanları ve çiçekleri gösterdi ve çocuğun hatırlamaya istekli olması gereken isimlerle onları vaftiz etti” (Phillips, 2015: 255-256). Adamın manzaranın isimlerini çocuğa öğretmesi ve ondan bu isimleri hatırlamasını beklemesi onun çocuğu buraya yerleştirme ve onun kendisini buraya ait hissettirebilme isteğinin bir göstergesidir.

Heathcliff'in hikâyesi ile kapanan roman bu kez açılış bölümündeki isimsiz Afrikalı kadına tam olarak hayat kazandırır. Earnshaw'un ve kendisiyle beraber getirdiği oğlu

Heathcliff'in hikâyesi bu bölümdeki ana hikâyeyi oluşturmaktadır. Romanın son bölümü, hem annesinin köle ticareti ve sömürge döneminde yaşadıklarının hem de İngiliz sömürgecilerinin ona yaptıklarının kendisinde oluşturduğu negatif etkilerle başa çıkmaya çalışan Heathcliff'in hayatının ve geçmişinin psikolojik travmanın etkisinde olduğunu gösterir: “Annesinden sevgi göremeyen, kendi varlığını fark ettiremeyen, kendilik değeri onaylanmayan çocuk, psikolojik travma yaşayarak sahte öz benlik geliştirir. İlk çocukluk döneminde yaşanan diğer travmalar da bu kişilik bozukluğunu oluşturabilir” (Öz, 2017: 124).

Heathcliff hem annesini kaybettiği hem de doğup büyüdüğü yerden zorla sürgün edildiği için iki kez öksüz kalmanın travmatik deneyimini yaşamaktadır. İçinde büyüdüğü çevre düşmanca olsa da aniden ondan ve tanıdık olduğu her şeyden uzaklaştırılması kendisinde üzüntü yaratır. Heathcliff'in annesi, ölmeden önce aylarca çok hasta olduğundan, bu koşullar travmatik olarak görülebilir. Bu travma aynı zamanda çocuğun annesinin ölümünden önce sürdürdüğü yaşam biçimiyle de bağlantılıdır. Heathcliff'in dilencilik ve annesinin fahişelik yapmak zorunda oldukları gerçeği, travmasında önemli bir rol oynar. Hâlâ annesini arayan Heathcliff kendisini acıdan korumak için onun ölümünü baskı altında tutar. Aslında ona yardım edebilmesine rağmen, Bay Earnshaw, Heathcliff'in annesinden asla bahsetmez ve ona babası olduğunu söylemez. Bu nedenle, Heathcliff'in yası, annesinin gitmiş olduğu anda ona ne olacağını merak ettiği için ortaya çıkan endişe ve korkudan etkilenir.

Sonuç

Travma deneyimlerinin ağırlıkta olduğu ve karakterlerin bir kimlik arayışı içine düştüğü Phillips'in son dönem postkolonyal romanın önemli örneklerinden sayılan *The Lost Child* romanı üç bölümden oluşmaktadır: giderek daha fazla rahatsız olan Monica ve iki karma ırklı oğlunun hikayesi; annesi öldüğünde onu eve götüren Earnshaw figürünün babası olduğu isimsiz karma ırklı çocuğun hikayesi; ölüm döşğinde Emily Brontë'yi hayal ederek anlattığı Phillips'in hikayesi. Bütün karakterler kayıp, öfke ve sevginin ihaneti ile mücadele etmenin yanında yalnızlık, ötekilik ve melezlik deneyimlerinin acı sonuçlarını ve yarattıkları travmaları da yaşayarak hissediler.

Phillips, “en eski insan ilişkilerinden biri olan ebeveyn-çocuk ilişkisine” (Polatti, 2017: 106) odaklanmak ve “hem sömürgecilik hem de ırkçılık ile ilgili kolektif amneziye meydan okumak için” (Ledent & O'Callaghan, 2017: 229) yazdığını belirttiği bu romanında, *Wuthering Heights*'ta bulunan ırk ayrımcılığını, sınıf farkını, kadınların rolünü ve çocuk refahını eleştiren temalarla ilgilenir. *The Lost Child* romanında Phillips, Heathcliff'in ırksal kimliğinin açık bir yorumunu ve ataerkil sistemler altındaki yoksul kadınların ve çocukların toplumdan dışlanarak ötekileştirilmesinin modern bir eleştirisini sunan bir anlatı inşa eder. Kocasının beklenmedik şekilde kendisini terk ederek ülkesinin bağımsızlık mücadelesine katılması sonrası yavaş yavaş depresif çılgınlığa düşmeye başlayan Monica'nın durumu, ikinci çocuğu Tommy'nin kaybından sonra daha da kötüleşir. Anlatı aynı zamanda okuyucuya Ben'in küçük kardeşi ile annesi hakkındaki bakış açısını ve bir dereceye kadar Phillips'in kendi deneyimlerini yansıttığı İngiltere'deki melez bir çocuğun durumunu yansıtır.

Kahramanların yaşadığı kaygı, Caryl Phillips'in çalışmalarında sıkça kullandığı postkolonyal unsurlardan da etkilenir: karakterler toplumdaki dışlanır çünkü ailenin babası, Afrika-Karayip kökenlidir ve bu durum çocukların yetiştirilmesi sürecinde birçok noktada ihmal edilme ve ötekileştirilme duygularının yaşanmasına neden olur. Roman, etraflarındaki insanların küçümseyici ve dışlayıcı tutumlarından kendilerini soyutlayan ve umutsuzca toplum tarafından kabul edilmeye çalışan Monica, Ben ve Tommy'nin edilgenliğini sunar. Caryl Phillips karakterlerini insanların saygısını kazanmak isteyen ama sürekli olarak bunu başaramayan travma kurbanları ve psikolojik parçalanmanın pasif nesnelere olarak tasvir eder. Çözümlemeyen bireysel ve toplumsal travmaları ortaya çıkaran roman, terk edilme, kaybolma ve savunmasızlık öyküleri arasında çok yönlü bir diyalog şekli gösterir. Zaman ve mekanın içinde hayalet gibi dolaşan karakterler aracılığıyla metne dokunan Phillips, geçmişin tarihini yeniden yazar ve temsil edilemeyen sırlarla dolu bir endişe alanı yaratır.

Caryl Phillips'in *The Lost Child* romanındaki travmatik ve postkolonyal unsurları ebeveynlerin ilgisizliği, çocukların bireysel dünyalarında yaşadığı yalnızlık ve toplumsal dünyalarında deneyimledikleri ötekileştirilme tecrübeleri ışığında analiz ederek sömürgecilik sonrası dönemde yaşanan tutarsızlıkları, haksızlıkları, insanlık dışı uygulamaları incelemektedir. İkinci olarak, romanlarda Karayip karakterlerinin psikolojik, tarihsel ve kültürel bağlamda yaşadıkları travmaları anlamak için travma çalışmalarının postkolonyal çalışmalar ile yakın bir ilişki içinde olması gerektiğini belirtmektedir. Travma kuramının geleneksel fikirlerini gösteren Avrupa-Amerikan edebi metinlerinin çoğu gibi, Phillips'in romanları da doğrusal olmayan bir biçime sahiptir. Romanlardaki ayrıştırılmış parçalar ana anlatıyı kesintiye uğratar ve karakterlerin doğrusal ifadesinin gizlemeye çalıştığı travmatik anıları tekrarlar. Melezliği yaratan toplumsal ve psikolojik durumlar, terk edilen ülkeyle varılan ülke arasındaki farklılık ve uzaklığın etkisiyle bireylerin ve toplumların kültürel yapısının karmaşıklaşması, ötekilik ve melezlik deneyimleri sonrası yaşanan sosyal problemler ve psikolojik travmalar ile sömürge deneyiminin bozduğu aile yapısının çocukların ruh sağlığı üzerindeki etkisi temalarının yer aldığı İngiliz yazar Caryl Phillips'in son romanı, bireysel bir tanıklığın ve özellikle de kurgusallaştırılmış bir hatıranın, kimlik krizleri, ebeveynsizlik ve buna bağlı olarak ortaya çıkan yalnızlık ve ötekilik gibi bireysel ve toplumsal temelli psikolojik travmaların sonuçlarını ortaya koymaktadır.

Kaynakça

- Bentley, N. (2017). Narratives of Trauma and Loss in Caryl Phillips's *Crossing the River and A Distant Shore*. *Commonwealth Essays and Studies*, 40 (1), 21-31.
- Bhabha, H. K. (2005). *The Location of Culture*. London: Routledge.
- Bronte, E. (2003). *Wuthering Heights*. England: Penguin Classics.
- Buonanno, G. (2017). Exploring Literary Voices in The Lost Child. *Commonwealth Essays and Studies*, 40 (1), 95-104.
- Clingman, S. (2009). Other Voices: An Interview with Caryl Phillips. R. T. Schatteman (Ed.) within, *Conversations with Caryl Phillips*, (s. 95-117). Jackson: The University Press of Mississippi.
- Clingman, S. (2018). Writing the biofictive: Caryl Phillips and The Lost Child. *The Journal of Commonwealth Literature*, 1-14.
- Garrat-Bourrier, A. (2017). The Destruction and Impossible Reconstruction of Family Links in *Crossing the River* by Caryl Phillips. *Commonwealth Essays and Studies*, 40 (1), 45-58.
- Huddart, D. (2006). *Homi K. Bhabha*. Oxon: Routledge.
- Karataş, H. (2010). *Sömürge İnsan*. İstanbul: Peri Yayınları.
- Kral, F. (2019). Literary Filiations and textual Archeology: Caryl Phillips's *The Lost Child*. A. Parey (Ed.) within, *Prequels, Coquels and Sequels in Contemporary Anglophone Fiction*, (s. 52-60). Abingdon: Routledge.
- LaCapra, D. (2001). *Writing History, Writing Trauma*. Maryland: Johns Hopkins University Press.
- Ledent, B. (2007). Family and Identity in Caryl Phillips's Fiction in particular *A Distant Shore*. *Commonwealth Essays and Studies*, 29 (2), 67-73.
- Ledent, B. & O'Callaghan, E. (2017). Caryl Phillips's *The Lost Child*: A Story of Loss and Connection. *Ariel: a review of international English literature*, 48 (3&4), 229-247.
- Mascoli, G. (2017). The River That Does Not Know Its Own Source Will Dry Up: Caryl Phillips's Musicalized Fiction. *Commonwealth Essays and Studies*, 40 (1), 81-95.
- Öz, İ. (2017). *Travma Çağı, Geçmişin Gölgesinden Kurtulmak*. İstanbul: Martı Yayınları.
- Phillips, C. (1988). *The European Tribe*. London: Faber and Faber.
- Phillips, C. (1989). Living and Writing in the Caribbean: An Experience. *Kunapipi*, 11 (2), 45-50.
- Phillips, C. (2015). *The Lost Child*. London: Oneworld Publications.
- Polatti, A. (2017). Racial Genealogies and Intertextuality in Contemporary Britain: Caryl Phillips's *The Lost Child*. *Commonwealth Essays and Studies*, 40 (1), 105-115.
- Rodriguez, M. C. (2005). *What Women Lose: Exile and the Construction of Imaginary Homelands in Novels by Caribbean Writers*. New York: Peter Lang.
- Ruppert, F. (2014). *Travma, Bağlanma ve Aile Konstelasyonları: Ruhun Yaralarını Anlamak ve İyileştirmek*, (F. Zengin, Çev.). İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Schatteman, R. T. (2009). Introduction. R. T. Schatteman (Ed.) within, *Conversations with Caryl Phillips*, (s. 9-19). Jackson: The University Press of Mississippi.
- Said, E. (1993). *Culture and imperialism*, London: Vintage.
- Sanchez-Palencia, C. (2020). Caryl Phillips's *The Lost Child*: Reimagining Emily Brontë's unquiet slumbers. *Journal of Postcolonial Writing*, 56 (3), 342-355.
- Silkü, R. K. (2009). Postcolonial routes and diasporic identities: Belonging and displacement in Caryl Phillips's *The Final Passage and A Distant Shore*. *Journal of Postcolonial Writing*, 45 (2), 163-170.

Spring, C. (2016, Mart). *Can We Heal?*. 28 Ağustos 2020 tarihinde <https://www.carolynspring.com/blog/can-we-heal/> adresinden alındı.
Whitehead, A. (2004). *Trauma Fiction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Extended Abstract

This study employs a postcolonial perspective in order to explore the cultural and psychological trauma that the characters experience during and after colonialism. Furthermore, it analyses the impact of that trauma on the formation of the characters' own cultural and social identities. When defining cultural and psychological trauma, the works of Edward Said and Homi Bhabha are used. In this study terms such as "hybridity" and "Otherness", are used as a theoretical background for this analysis. This study aims to show the link between the traumatic wound of postcolonialism and the strange effects it produces even today. Phillips' *The Lost Child* addresses various signs of postcolonial trauma such as fear, indifference, unbelonging, despair and isolation. The novel manifests this trauma in the public sphere and explores the psychological trauma experienced by its main characters.

Trauma studies examines individual behaviours as instances of broader cultural symptoms. For trauma studies, trauma is quintessentially a cultural, historical, and psychological phenomenon. Although the conception of cultural trauma seems applicable to otherness and hybridity, I take issue with its opposition to psychological trauma. Throughout my discussion, I want to argue that the forces of separation and isolation that bred the ground for colonialism and slavery continue to belatedly affect the colonized people in all facets of life.

The Lost Child tells three stories that share many common points. The main storyline focuses on Monica Johnson, a young English woman who marries a black Caribbean student named Julius Wilson despite all the objections of her family. After his abandonment she has to live alone with her two mixed-race children, Benjamin (Ben) and Thomas (Tommy) in Northern England. Having to raise her two children alone because of his departure and because her parents shunned her when she married against their will, Monica slowly begins to fall into depressive madness, and the situation deteriorates Tommy's death. The narrative also shares with the reader Ben's point of view about his younger brother, his mother, but also his status as a mixed-race child.

A central chapter tells another story by focusing on Emily Brontë's last days as the reader learns about the Brontë family through her point of view. The novel's first, ninth and tenth chapters tell the story of a young mixed-race boy, whose mother, a former slave, dies in eighteenth-century Liverpool. This boy is found by his own father who brings him back to his home in the Yorkshire moors. Heathcliff is a displaced and traditional figure of the orphan who gets lost in environments which erase his family heritage and his possibility to belong. Heathcliff, like all the lost children of the novel, encounters a painful exclusion in terms of identity, belonging and social acceptance.

Slavery and colonialism figure in Caryl Phillips' rewriting of Emily Brontë's *Wuthering Heights*. *The Lost Child* is set mainly in the twentieth century, deals with issues of identity and alienation. In the novel, all three heroines and their children experience some form of mental instability and emotional breakdown, thus they become living examples of the trauma of the individual's displacement and marginalization associated with colonial and post-colonial reality. The only way they can speak is through a wound that mirrors the unspeakable violence perpetrated by colonialism. The trauma suffered by the children as orphaned and forsaken ones mirrors the wider psychological and cultural trauma suffered by the colonized people. Racial discrimination and othering function as insidious violence with a traumatic psychological impact on both the families and their racialized second-generation children. Phillips's novel illustrates that histories of displacement and disenfranchisement are often shared with younger generations via stories, while the silences of untold legacies also

communicate the effects of 'traumatic dislocation' and can fracture one's understanding of self, familial origins, and sense of social belonging. The protagonists' traumas mainly result from the cold treatment they get from the English society established on a strict class system and the ensuing belongingness and loneliness. The tension between loneliness and belonging is perhaps most dramatically played out in the context of the dysfunctional family, another common denominator of Phillips's characters.

The thematic concerns of Phillips are the psychological impacts of trauma and pain incurred upon the individual as a result of postcolonial displacement and the ensuing quest for re-union and belonging. Having experienced the anguish of being uprooted and the problems related to identity and belonging in England, the children are dragged in search of a home where they can belong. The novel reveals that the characters suffer from both psychological and collective traumas. The novel represents the children as being displaced and marginalized especially in the school and society. Being seen as the inferior by the English people and as the other by his friends because of their skin color drags them into a psychological trauma.